

100 Sb. z. a n. účastníkům příležitost, aby se o věci vyjádřili, při čemž není omezen na skutečnosti, které udají účastníci. Totéž platí o otázce, zda usnesení nesporného soudce je exekučním titulem, při čemž stačí poukázati k § 31, odst. 2., zmíněného zákona.

Dr. Al. Chytil.

P í s e m n i c t v í: Baštecký K.: »Vládní nařízení o úpravě pachtovného« (1. a 2. vydání, Praha, Novina). — Dr. Leština: »Úprava pachtovného« (Bureš, Praha). — Důležitější novinářské články: Dr. Chytil: »Nová úprava zemědělských pachtů« (Lidové Noviny z 12. VIII. 1933, č. 401). — Dr. Pick: »Die neuen Agrargesetze« (Prager Börsencourier z 24. VIII. 1933, č. 532). — Dr. Chytil: »K nové úpravě zemědělských pachtů« (Lidové Noviny z 5. IX. 1933, č. 446). — Dr. Reisz: »Die Neuregelung der landwirtschaftlichen Pachtzinse« (Tagesbote, Brno, z 6. IX. 1933, č. 409). — Dr. Nowotny: »Zur Neuregelung der landwirtschaftlichen Pachtzinse« (Tagesbote, Brno, ze 7. IX. 1933, č. 411). — Dr. Vašina: »K nucené úpravě pachtovného« (Svoboda z 13. IX. 1933, č. 214). — Dr. J. M.: »O úpravě nájemného z půdy« (Venkov z 13. IX. 1933, č. 214).

D E N Í K.

Osobní. Posavadní vrchní ředitel banky Slavie, Dr. Václav Peča, byl jmenován generálním ředitelem téhož ústavu. — JUDr. Karel Fink, soudní tlumočnick jazyka českého, německého, francouzského a italského, byl ustanoven soudním tlumočnickem též pro jazyk anglický.

Promoce prof. Lamberta čestným doktorem práv Karlovy university. Ve velké aule Karlovy university byl dne 17. října promován čestným doktorem práv Eduard Lambert, profesor právnické fakulty a ředitel ústavu srovnávacího práva při universitě v Lyoně. Slavnostního aktu se zúčastnili francouzský vyslanec Leon Noël, členové francouzského vyslanectví, konsulátu a vojenské mise, četní zástupci úřadů a vysokých škol. Promotorem byl univ. prof. Dr. Stieber, čestný doktor lyonské university. Po odevzdání diplomu proslovil prof. Lambert přednášku o nových směrech v právu. Přihlížeje hlavně k právu soukromému, osvětlil na bohatém podkladě srovnávacím čtyry charakteristické prvky vývoje, který přizpůsobuje principy soukromého práva změnám v hospodářské struktuře mezinárodního společenství. Je to jednak převaha činitelů hospodářských mezi předpoklady soudního rozhodování, důležitost kolektivních zájmů pro toto rozhodování, postupné mizení absolutního charakteru, který dřívější právo přiznávalo individuálním právům a konečně stupňovaný rozvoj tvorby a aplikace práva mocí výkonnou. Tyto prvky nejsou leč různé aspekty téhož obecného jevu, totiž pronikání práva sociálními naukami. Je to ústup činitelů pouhé právní techniky před skutečnostmi hospodářskými. Vzniká jasnější uvědomění, jakým způsobem spojití tyto dva prvky, aby se vyhovělo jak požadavku právní bezpečnosti, tak i hospodářským potřebám a kulturním

snahám příslušného společenského prostředí. Mistrovskou přednášku, kterou posluchačstvo vyslechlo s opravdovým zájmem a odměnilo dlouho trvajícím potleskem, ocenil vřelými slovy resolvent prof. Dr. K r č m á ř, který vzpomněl zejména charakteristických pružných ustanovení občanského zákoníka z roku 1811, především § 365, jenž umožňuje přihlížeti při rozhodování k změnám hospodářské struktury mezinárodního společenství. Přednáška i s projevem resolventovým bude otištěna francouzsky v nejbližším čísle Právnicka. Živé účasti a zájmu těšily se také další přednášky vzácného hosta, který blíže rozvinul svoje pojetí podstaty práva dne 19. října v přednášce, pořádané v budově právnické fakulty, na téma »La règle de droit et le standard juridique, jurisprudence mécanique et jurisprudence de science sociale«, jakož i v přednášce pořádané francouzským ústavem Arnošta Denise dne 20. října »Le droit comparé et la formation d'une conscience juridique internationale«.

Sociální tendence v osnově občanského zákoníku. V Sociálním ústavě přednášel dne 19. října prof. dr. Emíl S v o b o d a o vlivech sociálních názorů na osnovu nového občanského zákona, která je od června 1931 hotova. Bude státníkovou zkouškou demokracie, dokáže-li překonati protichůdné zájmy a uzákoniti dílo, které snese jen nepatrné retuše. Liberalistické, individualistické stanovisko v oboru občanského práva bylo na rozhraní století vystřídáno tendencí sociální, která se projevuje jednak posilováním kolektivního smyslu vůči jednotlivce, jednak z v ý š e n o u p é č í o s o c i á l n ě s l a b é. Osnova pokračuje v této tendenci, která zvláště po válce velmi zesílila.

Tak v oboru vlastnického práva se zavádí promlčení vlastnické žaloby. Vlastník také musí strpěti, aby se na jeho pozemku konaly státní výzkumné práce pro vědecké cíle. V bytové péči se ponechává volné smluvní úpravě právo míti stavbu na cizím pozemku, což zjednoduší dosavadní předpisy o právu stavby, a vlastníkovou služebností se v zájmu parcelace umožňuje zavazovati navzájem pozemky. Rejstříková hypotéka, zatěžující podnik nebo závod, usnadní průmyslový úvěr, možnost vzdáti se dispozice uvolněnou hypotékou má zlevnit úvěr; zajišťovací převod se omezuje na pohledávky z bankovních obchodů. V dědickém právu bylo sice upuštěno od nepominutelného práva vdovy, stanoveno však doživotní užívací právo pozůstalého manžela na movitostech, které by mu připadly do vlastnictví, kdyby dědil podle zákona, jednak po dobu vdovství zaopatření, úměrné dosavadní životní úrovni. Významnou změnou je i nárok na zaopatření po tři neděle, jenž se poskytuje osobám, které byly až do smrti zůstavitelovy bezplatně v jeho domácnosti živeny, ale nebyly v příbuzenském poměru. V obligačním právu se upravuje právo postihu pro toho, kdo za jiného učinil náklad, k němuž byl povinen (alimentae). Vliv doby se zračí v úpravě s p l á t k o v ý c h